

MM matkaratsastus – hevosten maratonkilpailu

Hevoselle 160 kilometriä on pitkä matka ja varmaan se on sitä kaikille muillekin. Matkaratsastuksen MM-kisoissa parhaat käyttävät tähän matkaan runsaat seitsemän tuntia, johon sisältyy kaksi tuntia pakollisia lepotaukoja. Tämä on tietenkin mahdollista vain optimaalissa olosuhteissa, jotka tällä kertaa tarjosi Arabiemiraattien hiekka-aavikko Dubain ulkopuolella.

Ilma oli ratsastukseen sopiva, päivällä ei lämpötila ylittänyt suomalaista hellerajaa, korkeuseroja ei aavikolla ole ja reitin pohja oli tiivistetty konein. Ratsukoiden huolto oli tehty mahdollisimman helpoksi ja tehokkaaksi, huoltoautot ajoivat koko kilpailun ajan ratsukoiden vieressä tarjoten vettä ja muuta huoltoa. 160 kilometrin reitin varrelle oli rakennettu keinotekoisia keitaita viiden kilometrin välein. Säiliöautoilla paikalle tuotu vesi virtasi pieninä putouksina, hevoset saattoivat kahlata veden läpi. Juoma- ja viilennysvettä oli tarjolla sekä hevosille että ratsastajille.

Kuka voitti?

Kisan voittaja ei vielä ole tiedossa ratsastuksessa niin tukeksi tulleiden dopingsotkujen johdosta, mutta maallinjan ylitti ensimmäisenä isäntämaan edustaja Sh Hazza bin Sultan Al Nahyan 10 vuotta vanhalla ruunalla Hachim. Hän oli koko ajan viiden parhaan joukossa ja johti kisaan sekä ensimmäisellä tarkastuspaikalla että maalissa. Mitalia hän ei kuitenkaan saanut kaksi päivää kilpailun jälkeen järjestetyssä juhlavassa palkintojenjaossa, vaan kultamitalin FEI:n pääsihteeri Bosse Helander jou-

tuvi ripustamaan kaikkien – tuomareidenkin – yllätykseksi ranskalaisen Barbara Lissaraquen kaulaan. Hänen ”sekarotuinen” hevosensa, 10-vuotias tamma Geograt teki lähes maailmanennätyksen laukkaamalla viimeisen 19 km osuuden 31.29 km tuntinopeudella.

Geograt asui karanteenitalissaan Suomen edustajan Etincellen viereisessä karsinassa eikä olemuksellaan tai ulkonäöllään tehnyt vaikutusta. Kilpailun jälkeen hevonen nuokkui rauhallisena karsinassaan eikä tarvinnut mitään erikoishoitoja hyvin varustetussa hevossairaalassa. Hevosmiesten tietotoimisto kertoo että jo aikaisemmin Dubaisa valmennuksessa ollut tamma vaihtoi kisan jälkeen omistajaa 1,400,000 kauppahinnasta.

Kolmantena maaliin tuli kilpailun isäntä Sh Mohamed bin Rashid Al Maktuom hevosellaan Nashmi, joka on vasta kahdeksanvuotias ruuna. Tämä hevonen valittiin kilpailun eläinlääkäri- ja raadin toimesta paraskuntoiseksi hevoseksi. Hevosen erinomaista fysiikkaa kuvaa se, että sen keskimääräinen palautumisaika taukopaikoilla oli vain 1.45 min.

Sheikin ja hänen joukkueensa muidenkin ratsukoiden huolto oli erittäin tehokasta. Kun hevoset

tulivat osuuden maallinjan ylitse, matka jatkui ilman pysähdyksiä suoraan hevostarkastukseen Tarvittava huolto, kuten varusteiden riisuminen ja viilennys tehtiin vauhdissa. Kun sheikki oli vastaanottanut palkintojenjaossa hevosensa Best Condition -palkinnon, hän piti puheen jossa hän vakuutti, että juuri tämä hänen omassa tallissaan syntynyt hevonen on maailman paras.

Joukkuekilpailun voitti Italia tasaisilla suorituksilla, toinen oli Australia ja kolmas Belgia. Australialaiset ovat olleet joukkuekilpailun palkintopallilla lähes kaikissa matkaratsastuksen MM-kisoissa. Vain neljä maata sai joukkue tuloksen, kun lähtijöistä melkein kaksi kolmasosaa joutui keskeyttämään.

Johanna ja Etincelle Larzac hyvässä kunnossa

Suomea edusti Johanna Strang-Ginouves hevosellaan Etincelle Larzac. Johanna oli valmistautunut kilpailuun erinomaisesti ja hänen huoltonsa toimi ammattimaisesti. Huoltojoukkueen muodostivat hänen miehensä Jeff ja tämän ystävä Thierry sekä Dubaissa asuva suomalainen kouluratsastaja Johanna Lipponen. Järjestäjät antoivat joukkueen käyttöön tarvittavan määrän huoltoautoja, joilla hiekka-aavikolla ajo oli turvallista. Huolto seurasi ratsukon matkaa koko ajan näköetäisyydeltä ja saattoi aina tarvittaessa huoltaa sekä hevosta että ratsastajaa.

Johanna aloitti aamuyön pimeässä varovaisesti ja oli ensimmäisessä tarkastuksessa sijalla 148. Päivän lämmitessä sijoitus ja vauhti paranivat ja sijoitus toisella taukopaikalla oli jo 122, seuraavalla 90 ja sitten 65, 51 ja maalissa suomalaisratsukko oli sijalla 45, mikä on todella hieno saavutus suomalaisessa matkaratsastuksessa.

Pohjoismainen matkaratsastus ei Dubaissa juhlinut, sillä Ruotsin viiden ratsukon joukkueesta vain Karin Gadde-Jennischs-Kabaa-ta pääsi maaliin. Paras pohjoismainen ratsukko sijaluvulla 34 oli Tanskan Inge Pitter-Bertilsen-Punadito. Toinen tanskalainen ja

kaikki neljä norjalaista jäivät matkan varrelle.

Sekä Johanna että hänen hevosensa ovat tuntemattomia Suomen ratsastuksen harrastajille. Johanna asuu perheineen Ranskassa ja työskentelee OECD:n palveluksessa Pariisissa. Ranskassa matkaratsastus on suuri laji, jolla on runsaasti harrastajia ja juuri tähän tarkoitukseen tähtäävää hevoskasvatusta. Kilpailuja järjestetään paljon ja valmennustietämys ja olosuhteet ovat maailman huipuluokkaa.

Johanna on kotoisin Tampereelta ja valmistunut valtiotieteen maisteriksi Åbo Akademiassa. Hänen hevosensa - lempinimeltään – Etikka on Ranskassa syntynyt amerikkalaisen täysverihevosen, arabin ja ranskalaishevosen risteytys, joka ei ulkonäöllään ja olemuksellaan häikäise, mutta on fysiikaltaan ja luonteeltaan erinomaisen tarkoitukseenmukainen. Hevonen näytti aivan samanlaiselta laiskalta tammalta niin ensimmäisessä kuin viimeisessäkin hevostarkastuksessa.

FEI:n ennätys

Kansainvälinen ratsastajainliitto ylisti kilpailujärjestelyjä ja osanottajien suurta lukumäärää. Kisat olivat suurin yksittäinen kansainvälinen ratsastustapahtuma. Ensimmäiseen hevostarkastukseen tuli yli 180 hevosta ja matkaan lähti 175 ratsukkoa, jotka edustivat yli neljääkymmentä eri kansallisuutta. 32 maata oli ilmoittanut kisaan joukkueen, joten ehkä juuri matkaratsastus on se laji, jolla FEI saa maailmanlaajuisia tunnettavuutta ja kontaktin maihin, jotka eivät ole kärkipaikoilla perinteisissä ratsastuksen lajeissa.

Mielenkiintoisen värin kilpailulle antoi esim. Kazakstanin joukkue, joka lähti matkaan vauhdilla kurrinnoilla nuorilla oreillaan. Lopputulos ei ollut kunniakas, sillä kuudesta matkaan lähteneestä ainoa maaliin saakka päässyt hylättiin maalintulon jälkeen ns. kahden tunnin säännön perusteella. Jos kilpailun lopputarkastuksessa hyväksyttyä hevosta täytyy tehohoitaa kahden tunnin

sisällä maaliintulosta, se hylätään.

Mallikkaat järjestelyt

Emiraattien sheikit olivat tehneet kilpailun puitteet sellaisiksi, ettei niitä luultavasti voida ylittää. Kaikki mitä rahalla saa oli tehty. Kilpailupaikka sijaitsee 80 kilometrin etäisyydellä Dubain miljoonakaupungista ja on rakennettu keskelle hiekka-aavikkoa, jolla villikamelit vaeltelevat samanlaisena liikennevaarana kuin meillä hirvet. Alun perin paikan nimi oli Endurance Village, mutta nykyisin se on jo Endurance City. Kisapaikalle vei päällystetty valtatie, jolla ajoa haittasi vain lukemattomat korkeat töyssyt jokaisen tienhaaran kohdalla. Niitä oli monta, sillä alueelle on rakennettu kymmenkunta matkaratsastuksen valmennustallia, joihin on hankittu muun maailman parhaat valmentajat ja matkaratsastusosaaminen.

Matkaratsastuksen MM-kilpailut järjestettiin samalla alueella viisi vuotta sitten ja silloin moni asia meni pieleen. Nyt kaikki oli toisin. Kilpailukeskuksen läheisyyteen on rakennettu kylpylä-hotelli, johon osa ratsastajista oli majoitettu ylellisesti. Kansainvälinen keittiö, beduiinjuhlat kuunnelossa hiekkadyynien keskellä ja toistuvat arpajaiset hienoin voitoin tekivät matkasta ainutkertaisen elämyksen ratsastajille.

Tallit oli siroteltu kymmeneen eri paikkaan siten että eri karanteenialueilta tulevat hevoset olivat yhdessä, mutta eivät joutuneet kosketuksiin muiden kanssa. Lähes ainoa ongelma talleissa oli kilpailuviikolla yllättäen tullut rankkasade, johon niissä olosuhteissa ei ollut varauduttu. Hiekka-aavikolla ei sada edes kerran vuodessa. Tarhat, vesipiluttuut ja rehut olivat huipputasoa ja talitoimintaa hallinnoi todellinen huippuosaaja Englannista.

Kilpailua edeltävän hevostarkastuksen jälkeen ratsastajat saivat magneettinauhakortin, jonka avulla kaikki aikaportit rekisteröivät tiedot suoraan kilpailun tulospalvelun tietokoneelle Korttien avulla tulospalvelu oli reaaliajassa lähdöstä maaliin. Valtava näyttötaulu kisakeskuksessa välitti reitiltä online-kuvaa koko kilpailun ajan.

Kilpailu ratsastettiin kuutena eripituisena lenkinä ja kaikki tarkastukset pidettiin samassa paikassa. Reitti oli merkitty erivärisin lipuin ja aamun ja illan pimeydessä oikeaa polkua viitottivat

soihdut ja valokepit. Kenenkään ei tiedetä ratsastaneen harhaan, joskin eksyminen aavikolla käy helposti, hiekka on saman näköistä joka paikassa.

Hevostarkastukset tehtiin stadionille rakennetulla ruohokentällä, jossa oli 20 tarkastuspaikkaa eläinlääkäreille. Seula tarkastuksissa oli tiukka, koska hevosten pelättiin väsyvän osalle vieraisissa olosuhteissa. Tiättävästi yksikään hevosista ei tällä kertaa päässyt liian huonoon kuntoon. Jo kolmannella taukopaikalla tehtiin kaikille hevosille uusintatarkastus juuri ennen lähtöä seuraavalle taipaleelle, jolloin väsyneet hevoset saatiin kisasta pois. Lepotaukoja varten joukkueille varattu tilavat katokset.

Satumaiset juhlallisuuDET

Avajaisia varten kisakeskukseen oli rakennettu näyttämö ja katsomo lähes tuhannelle hengelle. Sadunomaisen ohjelman oli suunnitellut Ateenan olympialaisten avajaisista ja päättäjaisistä vastannut henkilö. Sadat tanssijat esittivät perinteisen arabinäytelmän, johon liittyi Dubain ratsastavan poliisin 80 ratsukon katrilli ja taistelunäytös. Lavasteena näyttämöllä oli osanottajamaille nimetyt teltat, joihin tanssijat ja taistelijat poistuivat ja telttojen kattoihin heijastettiin eri maiden liput.

Maiden liput nousivat loppuksi ilmapallojen avulla yötaivaalle ja mahtava ilotulitus päätti shown.

Päättäjaiset pidettiin vanhasa linnakkeessa, johon oli tuotu näyttämöt ja katsomot. Näytelmän teemana oli yö aavikolla ja upeat arabihevoseet olivat tälläkin kertaa pääosassa.

Palkintojen jako sai aikaan yllättyneen hiljaisuuden, kun kultamitali ripustettiin toiseksi maaliin tulleen ranskalaisen kaulaan. Kilpailun päätuomari, FEI:n matkaratsastuspomo ja kaikki muutkin toimihenkilöt olivat ärtymyksestä pudota tuoleiltaan, koska kukaan heistä ei tiennyt muutoksesta mitään.

Tilaisuutta seuranneen juhlailallisen aikana kävi selväksi, että kyse oli järjestelytoimikunnan omasta päätöksestä. Voittajan dopingkokeen A-näyte oli analysoitu parissa päivässä ja toimenpiteisiin ryhdyttiin heti noudattamatta FEI:n sääntöjä tai ohjeita. Asia lienee vieläkin ratkaisematta, mutta emmehän me vielä tiedä sitäkään, kuka voitti Ateenassa esteratsastuksen kultamitalin. •

Johanna matkalla

Thierry Verrhiest (vas.), Jeff Ginouves ja Johanna Strang-Ginouves tutustumassa reittiin tekokeitaalla.

Talliin mennessä desinfioitiin jalkineet ja kädet